

Budai Nagy Antal Gimnázium
Budapest

A közösségi szolgálat
szervezésével kapcsolatos
szabályzat

Miért kell teljesíteni az iskolai közösségi szolgálatot?

A Köznevelési törvény 2016-tól a rendes érettségi vizsga megkezdését 50 óra közösségi szolgálat teljesítéséhez köti – így az érettségi a tantárgyi tudás mérésén túl a szociális készségek, a társadalmi érzékenység kialakításában is szerepet játszik.

Mit jelent az iskolai közösségi szolgálat?

A közösségi szolgálat olyan tevékenység, melyet a diákok értékeik mentén választanak, anyagi ellenszolgáltatás nélkül végeznek, azzal a helyi közösség érdekeit szolgálják, és mellyel saját személyiségüket, különféle készségeiket fejlesztik. Közösségi szolgálatot sokféle motivációból végezhet valaki: hogy megismerjen egy foglalkozást, hogy mások érdekeit szolgálja, közösséghez tartozzon, hogy elérjen egy fontos célt, például a környezet szépülését, hogy bizonyos tulajdonságainak fejlődését elősegítse, hogy hasznos módon töltse az idejét, bajba jutottakon segítsen, védje a környezetet vagy gyakorlatot szerezzon egy számára fontos területen.

A közösségi szolgálat végzése során az egyén nem csak a helyi közösség javát szolgálja, megold egy társadalmi, környezeti stb. problémát és ezzel értéket teremt, hanem egyúttal együttműködő készsége, empátiája, kreativitása, felelősségvállalása, projektismerete is fejlődik.

Számos tulajdonság, a későbbi munkavállaláshoz szükséges készség igazán a gyakorlatban tud fejlődni, valódi élethelyzetekben, a tevékeny munka során. A közösségi szolgálat egy olyan gyakorlati terep, ahol az iskolában elsajátított számos elméleti ismeret és tanulási teljesítmény mellett az életvezetési készségek is fejlődhetnek, a gyerekek tapasztalatot szerezhhetnek különféle szervezetek működésével, munkakörökkel, társadalmi problémákkal kapcsolatban, és kipróbálhatják magukat aktív, cselekvő, szolgálatot teljesítő egyénekként is.

Az iskolai közösségi szolgálat jogszabályi háttere:

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény az önkéntesség kérdéséről így rendelkezik:

„4.§ Értelmező rendelkezések:

(15) közösségi szolgálat: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása.

6.§ (4) A középiskola elvégzését közvetlenül követő érettségi vizsgaidőszakban az érettségi vizsgák megkezdésének feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása, kivéve

a) a felnőttoktatásban részt vevő tanulókat és

b) azon sajátos nevelési igényű tanulókat, akiket a szakértői bizottság javaslata alapján a közösségi szolgálat alól az igazgató határozatban mentesített.

97.§ (2) Az érettségi bizonyítvány kiadásához a közösségi szolgálat végzésének igazolását először a 2016. január 1-je után megkezdett érettségi vizsga esetében kell megkövetelni.”

Ennek kiegészítéseképpen az alábbi rendelet szabályozza a közösségi szolgálat végrehajtásának feltételeit és szabályait:

20/2012(VIII.31.) EMMI rendelet

45. A közösségi szolgálattal kapcsolatos rendelkezések 133. §

(1) A középiskola feladata és az intézmény vezetőjének felelőssége a tanuló választása alapján az iskolai közösségi szolgálat megszervezése állami, önkormányzati, civil, nonprofit szervezetnél, illetve a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó szervezetnél, középiskola magánszeméllyel kötött megállapodása alapján magánszemélynél vagy saját intézményben. Ennek keretében meg kell szervezni a tanuló közösségi szolgálatának teljesítésével, dokumentálásával összefüggő feladatok ellátását. A tanuló osztályfőnöke vagy az ezzel a feladattal megbízott pedagógus a tanuló előmenetelét rögzítő dokumentumokban az iratkezelési szabályok megtartásával nyilvántartja és folyamatosan vezeti a közösségi szolgálattal összefüggő egyéni vagy csoportos tevékenységet.

2) A közösségi szolgálat keretei között

a) az egészségügyi,

b) a szociális és jótékonyági,

- c)* az oktatási,
- d)* a kulturális és közösségi,
- e)* a környezet- és természetvédelmi,
- f)* a katasztrófavédelmi,
- g)* az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős területén folytatható tevékenység.
- h)* az egyes rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerveknél bűn- és baleset-megelőzési területen folytatható tevékenység.

(2) *a)* A közösségi szolgálat az intézményben meghatározott munkaköri feladatok ellátására nem irányulhat.

(2) *b)* A tanuló a közösségi szolgálatot a lakóhelyén lévő, 133. § (2) bekezdés szerinti intézményben is teljesítheti.

(3) A tanulót fogadó intézménynek a (2) bekezdés *a)* és *h)* pontjában meghatározott tevékenységi területen minden esetben, a (2) bekezdés *b)* pontjában meghatározott esetekben szükség szerint mentort kell biztosítania.

(4) A gimnázium, a szakközépiskola a 9-12. évfolyamos, a szakközépiskola a 9-13. évfolyamos tanulói számára szervezi meg a legalább ötven órás közösségi szolgálatot, vagy annak teljesítésére időkeretet biztosít.

(5) A közösségi szolgálatot az adott tanuló esetében koordináló pedagógus az ötven órán belül - szükség szerint a mentorral közösen - legfeljebb öt órás felkészítő, majd legfeljebb öt órás záró foglalkozást tart.

(6) A közösségi szolgálat teljesítése körében egy órán hatvan perc közösségi szolgálati idő értendő azzal, hogy a helyszínre utazás és a helyszínről hazautazás ideje nem számítható be a teljesítésbe.

(7) A közösségi szolgálat helyszínén a tanuló tanítási napokon alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb háromórás, tanítási napokon kívül alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb ötórás időkeretben végezheti a tevékenységet.

(8) A közösségi szolgálat során a tanuló naplót köteles vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott.

(9) A közösségi szolgálat dokumentálásának kötelező elemeként

a) a tanulónak közösségi szolgálati jelentkezési lapot kell kitöltenie, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, valamint a szülő egyetértő nyilatkozatát,

b) az osztálynaplóban, a bizonyítványban és a törzslapon a kijelölt pedagógusnak dokumentálnia kell a közösségi szolgálat teljesítését,

c) az iskola a közösségi szolgálat teljesítéséről a tanulói jogviszony tanév közbeni megszűnésekor igazolást állít ki két példányban, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig az intézménynél marad,

d) az iskola a közösségi szolgálattal kapcsolatos dokumentumok kezelését az iratkezelési szabályzatában rögzíti,

e) az iskolán kívüli külső szervezet és közreműködő mentor bevonásakor az iskola és a felek együttműködéséről megállapodást kell kötni, amelynek tartalmaznia kell a megállapodást aláíró felek adatain és vállalt kötelezettségein túl a foglalkoztatás időtartamát, a végzett tevékenységeket, a mentor nevét és feladatkörét.

Az iskolai közösségi szolgálat megkezdése:

A kilencedik évfolyam megkezdésekor a tanulókat a közösségi szolgálattal megbízott pedagógus tájékoztatja, az osztályfőnök kiosztja az ún. közösségi szolgálati naplót (továbbiakban: füzet), majd a tanulók megkapják a jelentkezési lapot, amely tartalmazza a szülői egyetértő nyilatkozatot is (1. sz. melléklet). Ezt a jelentkezési lapot a kitöltést követően az osztályfőnök összegyűjti és az iskola megőrzi 5 évig.

A közösségi szolgálat helyszínei:

A közösségi szolgálat kétféle helyszínen, a Budapest XXII. Kerületi Budai Nagy Antal Gimnáziumban (helyben) vagy iskolán kívüli szervezetnél valósítható meg.

Az iskolában elvégezhető közösségi szolgálati lehetőségek:

Az iskolai közösségi szolgálat kötelező 50 órájából 25 órát a tanulók az iskolán belül is elvégezhetnek.

A Budai Nagy Antal Gimnázium a következő iskolai programokért, események segítségével igazol közösségi szolgálati órákat az iskola tanulóinak:

- iskolai rendezvények (pl. Nyílt nap, Szalagavató, Támogatói Bál)
- iskolai események segítése (pl. október 23-i és március 15-i műsorban szereplés)

- szertárrendezés
- könyvtári kiegészítés (pl. tankönyvpakolás, tankönyvosztás segítése)
- alsóbb évfolyamok tanulóinak korrepetálása
- diákönkormányzat által szervezett programok segítése
- az iskola műszaki állapotának, környezetének fejlesztésében való segédkezés (pl. kertrendezés, szemétszedés, teremrendezés)

Az iskolába, helyben elvégzett közösségi szolgálati órák füzetben történő igazolása az igazgató, az igazgatóhelyettesek, az osztályfőnök vagy a programot szervező pedagógus aláírásával történik.

Iskolán kívüli, külső szervezetnél végzett közösségi szolgálat:

Iskolán kívüli szervezet bevonásakor a gimnázium és az adott iskolán kívüli szervezet együttműködési megállapodást köt. (ld. 2.sz. melléklet) Közösségi szolgálat teljesítése csak abban az esetben igazolható, ha olyan szervezetnél végezte a tanuló, mellyel kötött az iskola együttműködési megállapodást.

Amennyiben a tanuló olyan szervezetnél kíván közösségi szolgálatot végezni, amellyel az iskolának nincs megállapodása, azt a tevékenység megkezdése előtt jeleznie kell az iskolavezetésnél. Az igazgató kezdeményezi az adott szervezetnél az együttműködési megállapodás megkötését. Majd az iskolán kívüli külső szervezet és közreműködő mentor bevonásakor az iskola és a felek együttműködéséről megállapodást kell kötni, amelynek tartalmaznia kell a megállapodást aláíró felek adatain és vállalt kötelezettségein túl a foglalkoztatás időtartamát, a mentor nevét, feladatkörét és elérhetőségét.

A tanulót fogadó intézménynek az egészségügyi tevékenységi területen minden esetben, a szociális és jótékonyági területen végzett közösségi szolgálat esetén szükség szerint mentort kell biztosítani. A mentor biztosításának kötelezettségét, személyét a megállapodásban rögzíteni kell.

Külső szervezetnél végzett közösségi tevékenységet a külső szervezet képviselője vagy a megbízott pedagógus igazolhat.

A kötelező iskolai közösségi szolgálat dokumentálása:

A közösségi szolgálatról füzetet kell vezetni. Minden egyes alkalommal, amikor a diák közösségi szolgálatot végez, ebben a füzetben rögzíteni kell a projekt nevét, időpontját, a

végzett munka időtartamát, a munka tartalmát, és az adott szervezet pecsétjével és a szervezet vezetőjének aláírásával kell ellátni a füzetbe került igazolást.

20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet alapján:

(7) A közösségi szolgálat helyszínén a tanuló **tanítási napokon alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb háromórás, tanítási napokon kívül alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb ötórás időkeretben** végezheti a tevékenységet.

Mivel a törvény heti időkorlátot a közösségi szolgálati tevékenységre nem állapít meg, mi a tanulók leterheltségének csökkentése érdekében, és azért, hogy a tevékenység során megvalósulhasson a folyamatosság és az időbeli arányosság, **heti időkorlátot állapítunk meg: tanítási időben heti 10 óra, tanítási időn kívül heti 20 óra.**

Az osztályfőnök minden tanévben a június 15-ig elvégzett közösségi szolgálati órákat az elektronikus naplóban, a bizonyítványban és a törzslapon dokumentálja. A június 15-ig teljesített órákat az aktuális tanévhez kell elszámolni, a későbbiek pedig a következő tanév szeptemberében kell az elektronikus naplóban dokumentálni. **(záradék: *Igazolom, hogy a tanuló a/.....tanévben óra közösségi szolgálatot teljesített.*)**

Az 50 órás közösségi szolgálat teljesítését az osztályfőnök a bizonyítványban és a törzslapon a következő záradékkal igazolja a rendes érettségi vizsga megkezdése előtt **(záradék: *A tanuló teljesítette a rendes érettségi vizsga megkezdéséhez szükséges közösségi szolgálatot.*)**

A tanulói jogviszony tanév közbeni megszűnésekor az igazgató két eredeti példányban igazolást állít ki a közösségi szolgálat teljesítéséről, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig az intézménynél marad. (3. sz. melléklet)

A közösségi szolgálat koordinálásával megbízott pedagógus tanév közben az osztályfőnököt segíti a közösségi szolgálati órák dokumentálásban, és ellenőrzi a tanév végén a közösségi szolgálati órák dokumentálását.

Budapest, 2024. szeptember 1.

Kincses Katalin
igazgató

1. számú melléklet

JELENTKEZÉSI LAP ISKOLAI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLATRA

Alulírott tanuló a **Budapest XXII. Kerületi Budai Nagy Antal Gimnázium**.....osztályos tanulója az alábbi területeken kívánok eleget tenni a közösségi szolgálatnak (minimum egy, maximum három terület választható):

- a) az egészségügyi,
- b) a szociális és jótékonyági,
- c) az oktatási,
- d) a kulturális és közösségi,
- e) a környezet- és természetvédelemi,
- f) a katasztrófavédelmi,
- g) az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős területén folytatható tevékenység.
- h) az egyes rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerveknél

.....
tanuló aláírása

Szülő, gondviselő nyilatkozata:

..... nevezett tanuló szülője/gondviselője az iskolai közösségi szolgálat teljesítését a jelzett területeken támogatom és tudomásul veszem.

Budapest, év hónap nap

.....
szülő, gondviselő aláírása

Megjegyzés: A jelentkezés minden évben módosítható, amennyiben erre nem kerül sor, az 50 óra teljesítéséig érvényesnek tekintjük a fenti területválasztást.

EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT MEGSZERVEZÉSÉRŐL

Iktatószám: /20...

1. Megállapodást kötő Intézmények:

Fogadó szervezet:

Székhelye:

Képviselője:

Küldő intézmény: Budapest XXII. Kerületi Budai Nagy Antal Gimnázium

Székhelye: 1221 Budapest, Anna utca 13-15.

Képviselője: Kincses Katalin igazgató

2. A megállapodás előzményei, körülményei:

Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvényben foglaltaknak megfelelően az iskolai közösségi szolgálat megszervezésében a Felek az e megállapodásban rögzítettek alapján együttműködnek. A Felek kölcsönösen törekednek arra, hogy az érintett tanulók teljesíteni tudják az 50 órás kötelezettségüket.

3. Megállapodás tárgya és célja:

Az alábbi közösségi tevékenységek megvalósulása.

4. Vállalások:

A fogadó intézmény kötelezettségei, vállalásai:

Jelen megállapodás keretében a fogadó intézmény vállalja, hogy a Budapest XXII. Kerületi Budai Nagy Antal Gimnázium egyes diákjai számára közösségi szolgálatra lehetőséget biztosít

.....területen.

Továbbá:

1) A fogadó szervezet/intézmény köteles biztosítani:

- a) az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos tevékenységhez szükséges feltételeket,
 - b) ha szükséges, pihenőidőt,
 - c) a közösségi szolgálattal összefüggő tevékenység ellátásához szükséges tájékoztatást és irányítást, az ismeretek megszerzését,
 - d) a 18. életévét be nem töltött tanuló, illetve a korlátozottan cselekvőképes nagykorú tanuló esetén a közösségi szolgálati tevékenység folyamatos, szakszerű felügyeletét.
- 2) Ha az utasítás végrehajtása kárt idézhet elő, a tanuló köteles erre az utasítást adó figyelmét felhívni. A tanuló nem felel az általa okozott kárért, amennyiben figyelem felhívási kötelezettségének eleget tett.
- 3) A tanuló által közösségi szolgálat során végzett tevékenységgel összefüggésben harmadik személynek okozott kárért a fogadó szervezet felel. Amennyiben a kárt a tanulónak felróható magatartása okozta, - a jelen szerződésben eltérő rendelkezés hiányában- a fogadó szervezet a tanulótól követelheti kárának megtérítését.
- 4) Amennyiben a tanuló bizonyítja, hogy:
- a) a testi sérülésből, illetve egészségkárosodásból eredő kára,
 - b) a tulajdonában vagy használatában álló, a közösségi szolgálattal összefüggésben végzett tevékenység ellátásához szükséges dologban a közösségi szolgálati tevékenység végzésének helyén keletkező kára

a fogadó intézménytől kapott utasítással összefüggésben következett be, a fogadó intézmény akkor mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt működési körén kívül eső elháríthatatlan magatartása okozta. A fogadó intézménynek nem kell megtérítenie a kárnak azt a részét, amely a tanulónak felróható magatartásából származott

A közösségi szolgálat helye:

A közösségi szolgálat ideje:

Mentor neve:

Elérhetőségé (email/telefon):

Mentor feladatköre: A tanulók tájékoztatása és felkészítése a közösségi szolgálatra. A mentor koordinálja, felügyeli, ellenőrzi és a tanulókkal közösen adminisztrálja az elvégzett tevékenységet.

A Budapest XXII. Kerületi Budai Nagy Antal Gimnázium vállalásai:

- Tájékoztatja a diákokat a közösségi szolgálat lehetőségéről
- Segíti a közösségi szolgálat megszervezését
- Törekszik arra, hogy tanulóit segítse a közösségi szolgálat vállalására vonatkozó bármilyen irányú felelős döntés meghozatalában

5. Az iskola részéről a Közösségi Szolgálat felelőse és kapcsolattartója:

Név: Landherné Laczi Krisztina Mária

E-mail: laczikrisztina@bnag.hu

Telefon: +36-1 2291857/108

6. Az iskola részéről a közösségi tevékenységet igazoló személy:

Név: Kincses Katalin

E-mail: kincseskatalin@bnag.hu

Telefon: +36-1 2291857/102

A jelen megállapodás 2 darab eredeti, egymással teljes egészében megegyező példányban készült, amelyből 1 darab az iskolánál, 1 darab a fogadó intézménynél/szervezetnél marad.

Budapest, 20.....

.....
fogadó intézmény/szervezet részéről
a szervezet pecsétje és vezetőjének
aláírása

.....
Igazgató
Budapest XXII. Kerületi
Budai Nagy Antal Gimnázium

3. számú melléklet

I G A Z O L Á S

Alulírott, **Budapest XXII. Kerületi Budai Nagy Antal Gimnázium** (OM-azonosító 035256) igazgatója igazolom, hogy nevű tanuló a/..... tanévben óra közösségi szolgálatot teljesített.

Budapest, év hónap nap

.....

igazgató aláírása